

Anonimizirana različica

Prevod

C-526/23 – 1

Zadeva C-526/23

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

17. avgust 2023

Predložitveno sodišče:

Oberster Gerichtshof (Avstrija)

Datum predložitvene odločbe:

13. julij 2023

Tožeča stranka:

VariusSystems digital solutions GmbH

Tožena stranka:

GR InhaberIn B & G

[...] (ni prevedeno)

Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija) je [...] (ni prevedeno) v zadevi tožeče stranke VariusSystems digital Solutions GmbH, [...] (ni prevedeno) Wien 22, [...] (ni prevedeno) zoper toženo stranko GR InhaberIn B & G, Nemčija, [...] (ni prevedeno) zaradi plačila 101.587,68 EUR [...] (ni prevedeno), v okviru revizije tožeče stranke zoper sklep Oberlandesgericht Wien (višje deželno sodišče na Dunaju, Avstrija) kot pritožbenega sodišča z dne 27. marca 2023, št. zadeve 11 R 58/23i-16, s katerim je bil potrjen sklep Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (deželno sodišče za civilne zadeve na Dunaju, Avstrija) z dne 13. februarja 2023, št. zadeve 16 Cg 131/22k-11,

sprejelo

s k l e p :

I. Sodišču Evropske unije se na podlagi člena 267 PDEU v predhodno odločanje predloži to vprašanje:

Ali je treba člen 7, točka 1(b), Uredbe št. 1215/2012/EU o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (Uredba št. 1215/2012/EU) razlagati tako, da je v primeru tožbe zaradi neizpolnitve pogodbe kraj izpolnitve razvoja in tekočega obratovanja programske opreme, prilagojene individualnim potrebam naročnice s sedežem v državi članici A (v obravnavanem primeru: Nemčiji), kraj:

(a) kjer podjetje s sedežem v državi članici B (v obravnavanem primeru: Avstriji) opravi intelektualno stvaritev v zvezi s programsko opremo („programiranje“), ali

(b) kjer programska oprema doseže naročnico, torej kjer jo ta naloži in uporablja?

II. [...] (ni prevedeno) [prekinitev postopka]

O b r a z l o ž i t e v :

I.:

A. Dejansko stanje

- 1 Tožeča družba s sedežem na Dunaju se ukvarja se storitvami IT. Tožena stranka ima sedež v Nemčiji. Tožeča stranka je za toženo stranko razvila programsko opremo, ki omogoča analizo testov za odkrivanje okužb s koronavirusom v skladu z zahtevami nemškega zakonodajalca, in sicer za uporabo v nemških središčih za testiranje. Predmet pogodbe je bil prvotni in tekoči razvoj in tekoče obratovanje programske opreme v Nemčiji. Stranki nista sklenili pisne pogodbe, prav tako se nista dogovorili o sodni pristojnosti in kraju izpolnitve.

B. Procesna stališča strank in dosednji postopek

- 2 **Tožeča stranka** od tožene stranke zahteva plačilo neplačanega honorarja v skupni višini 101.587,68 EUR skupaj z obrestmi za obdobje opravljanja storitev od 1. januarja 2022 do 3. junija 2022. Pristojnost sodišča, pri katerem je vložila tožbo, je utemeljila s členom 7, točka 1(b), druga alineja, Uredbe št. 1215/2012/EU, saj naj bi bile storitve v smislu pogodbe opravljene oziroma naj bi se opravile na Dunaju. Programska oprema naj bi bila posebej prilagojena individualnim potrebam tožene stranke in naj bi se tako tudi razvijala naprej. Dogovorjen naj bi bil obračun za vsak opravljeni test, s čimer je bila dogovorjena obveznost rezultata. Programska oprema naj bi se sicer tekoče prilagajala za uporabo v Nemčiji, vsa dela pa naj bi bila opravljena na Dunaju.

2

- 3 **Tožena stranka** je vložila ugovor mednarodne nepristojnosti sodišča, pri katerem je bila vložena tožba. Ker naj bi bila značilna izpolnitev omogočanje uporabe operacijske programske opreme glede na zahteve nemškega zakonodajalca v Nemčiji za nemške testirance, naj bi bil za vse tožbe zaradi neizpolnitve pogodbe kot kraj izpolnitve upošteven sedež tožene stranke.
- 4 **Prvostopenjsko sodišče** je tožbo zavrglo zaradi mednarodne nepristojnosti. Pogodbo, sklenjeno med strankama, je opredelilo za kupoprodajno pogodbo, katere kraj izpolnitve naj bi bil na sedežu tožene stranke v Nemčiji.
- 5 **Pritožbeno sodišče** je potrdilo to odločitev, vendar z drugačno obrazložitvijo.
- 6 V obravnavanem primeru naj ne bi šlo za kupoprodajno pogodbo za blago (člen 7, točka 1(b), prva alineja, Uredbe št. 1215/2012/EU), temveč naj bi bilo treba šteti, da gre za „opravljanje storitev“ v smislu člena 7, točka 1(b), druga alineja, Uredbe št. 1215/2012/EU, zlasti ker naj bi bila programska oprema posebej prilagojena individualnim potrebam tožene stranke in naj bi se tako tudi razvijala naprej ter ker naj bi morala ustrezati zahtevam nemškega zakonodajalca. Kraj izpolnitve v primeru opravljanja storitev naj bi bil v skladu s členom 7, točka 1(b), druga alineja, Uredbe št. 1215/2012/EU kraj, kjer so bile v skladu s pogodbo storitve opravljene ali bi morale biti opravljene. Z vidika pristojnosti pa naj ne bi bil pomemben kraj, kjer naj bi storitev ustvarjala rezultate. Pri vzajemnih pogodbah naj bi bila izpolnitev, ki ne obstaja v denarju, tista izpolnitev, ki pogodbi daje značaj. Če se storitev nanaša na konkretni kraj, kot na primer vse storitve, ki zadevajo določeno gradnjo, potem naj bi bil kraj izpolnitve kraj, na katerega se storitev nanaša, tudi če je bila kakšna storitev opravljena drugje. Storitve, ki se ne nanašajo na kraj, naj bi bile opravljene tam, kjer [...] (ni prevedeno) dosežejo prejemnika storitve. Programska oprema, ki jo je bilo treba individualno prilagoditi nemškim razmeram, kar je bila značilna izpolnitev, naj bi se naložila v Nemčiji.
- 7 **Tožeča stranka** to odločitev izpodbija z **izrednim pravnim sredstvom (revizijo)**, s katerim predlaga, naj se sklepa, sprejeta na nižjih stopnjah, razveljavita in naj se prvostopenjskemu sodišču naloži, naj zadevo obravnava brez upoštevanja uporabljenega razloga za zavrnjenje.
- 8 **Tožena stranka** v [...] (ni prevedeno) **odgovoru na revizijo** predlaga, naj se revizija nasprotne stranke zavže, oziroma podredno, naj se ji ne ugodi.

C. Upoštevena določba

- 9 Člen 7, točka 1, Uredbe št. 1215/2012/EU določa:

„Oseba s stalnim prebivališčem v državi članici je lahko tožena v drugi državi članici:

1.

(a) v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji pred sodiščem v kraju izpolnitve zadevne obveznosti;

(b) za namene te določbe, in razen če ni drugače dogovorjeno, je kraj izpolnitve zadevne obveznosti:

- v primeru prodaje blaga kraj v državi članici, kamor je bilo v skladu s pogodbo blago dostavljeno ali bi moralo biti dostavljeno,

- v primeru opravljanja storitev kraj v državi članici, kjer so bile v skladu s pogodbo storitve opravljene ali bi morale biti opravljene;

(c) če se ne uporabi točka (b), potem se uporabi točka (a);“

D. Obrazložitev predloga

10 1. Tako pritožbeno sodišče kot tudi stranki menita, da se uporablja člen 7, točka 1(b), druga alineja, Uredbe št. 1215/2012/EU. Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče) se strinja s tem stališčem:

11 V skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije pojem „storitve“ v smislu člena 7, točka 1(b), Uredbe št. 1215/2012/EU pomeni, da stranka, ki jih opravlja, opravlja določeno dejavnost za plačilo (glej na primer C-533/07, *Falco Privatstiftung*; C-249/16, *Kareda*, in C-196/15, *Granarolo*).

12 Ustvarjanje in dobavo individualne programske opreme, torej take, ki je bila posebej prilagojena posebnim potrebam in individualnim okoliščinam in željam naročnika, je treba – drugače kot trajno prepustitev standardne programske opreme na nosilcih podatkov, ki je opredeljena kot nakup blaga (glej [...] (ni prevedeno) OGH (vrhovno sodišče) 5 Ob 504/96; RIS-Justiz RS0108702 [glede uvrstitve v okviru materialnega prava]) – šteti za tako storitev (OGH (vrhovno sodišče) 1 Ob 229/14d [glede uvrstitve v okviru materialnega prava]). Pogodbo o razvoju programske opreme, katere predmet je razvoj individualne programske opreme, je torej treba uvrstiti pod pojem storitve v členu 7, točka 1(b), druga alineja, Uredbe št. 1215/2012/EU (tako tudi OLG München (višje deželno sodišče v Münchnu, Nemčija), 20 U 3515/09, točki 39 in 42; [...] (ni prevedeno)).

13 2. Pri opravljanju storitev je kraj izpolnitve v smislu člena 7, točka 1(b), druga alineja, Uredbe št. 1215/2012/EU kraj, kjer je bila v skladu s pogodbo storitev opravljena ali bi morala biti opravljena. Določiti je treba kraj, kjer je izvajalec moral opraviti glavni del svoje dejavnosti (Sodišče Evropske unije, C-19/09, *Wood Floor Solutions*, točka 38). Če – kot v obravnavanem primeru – kraj izpolnitve ni bil izrecno dogovorjen in se ga tudi ne more razbrati iz pogodbe, je odločilen kraj, kjer je bil opravljen glavni del storitev (Sodišče Evropske unije, C-19/09, *Wood Floor Solutions*, točka 40). To govori v prid temu, da je kraj izpolnitve pri pogodbah o razvoju programske opreme kraj, kjer je bila opravljena intelektualna storitev, in ne kraj, kjer bila programska oprema naložena in kjer se

- je uporabljala (tako OLG München (višje deželno sodišče v Münchnu), 20 U 3515/09, točke 49, 51 in 52; [...] (ni prevedeno)).
- 14 3. V literaturi pa se ponekod zastopa stališče, da je v primeru, ko se storitev nanaša na določen kraj, kot na primer to velja za storitve načrtovanja gradnje objekta, kraj izpolnitve tisti kraj, na katerega se storitev nanaša, tudi če se opravi drugje (na primer v pisarni arhitekta); to naj bi ustrezno veljalo za vse obveznosti glede opreme in servisiranja, poprodajne obveznosti in obveznosti vzdrževanja, ki se nanašajo na objekt [...] (ni prevedeno). Storitve, ki se ne nanašajo na kraj, naj bi bile opravljene tam, kjer dosežejo prejemnika storitve [...] (ni prevedeno).
- 15 Sodišče Evropske unije, kolikor je razvidno, do sedaj do teh vidikov ni zavzelo stališča; tudi Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče) je v odločbi 4 Ob 140/18v navsezadnje pustilo odprto vprašanje, ali so upoštevni. Če je bila programska oprema razvita za uporabo na določenem kraju, bi iz teh vidikov lahko izhajalo, da je ta kraj tudi kraj izpolnitve.
- 16 4. V obravnavanem postopku se sicer – drugače kot v primeru, na katerem je temeljila odločba Oberlandesgericht München (višje deželno sodišče v Münchnu), 20 U 3515/09 – nista podrobneje obravnavala porabljeni čas in pomen posameznih delov dejavnosti („kje so bile opravljene katere dejavnosti in kakšen je bil njihov pomen“ [...] (ni prevedeno)). Med strankama pa ni sporno, da je bila programska oprema razvita oziroma se je nadalje razvijala na sedežu tožeče stranke v Avstriji, kjer je potekalo tudi programiranje, da je bila torej zlasti tudi intelektualna storitev opravljena v Avstriji.
- 17 To kaže na to, da bi bilo treba kot kraj izpolnitve šteti tisti kraj, kjer so delavci tožeče stranke opravili intelektualno storitev, torej so vzpostavili in nadalje razvijali programsko opremo. To bi vodilo do pristojnosti sodišča, pri katerem je bila vložena tožba. Temu pa bi se lahko ugovarjalo, da je bila intelektualna storitev usmerjena izključno na nemški trg in pravne zahteve, ki veljajo v Nemčiji, ter na individualne potrebe tožene stranke, ki ima tam sedež, ter da intelektualna storitev, ne da bi bila naložena in uporabljena, nima samostojne vrednosti, zlasti ker tudi tožeča stranka poudarja, da naj bi bila plačana za vsak (v Nemčiji) uspešno opravljeni test.
- 18 Ni mogoče izključiti možnosti, da zadnji navedeni preudarki vodijo do ugotovitve, da je kraj izpolnitve v Nemčiji. V prid temu govori tudi argument, da bi bila v konkretnem primeru sodišča v kraju, kjer se programska oprema uporablja, zaradi bližine sporu in lažje izvedbe dokazov, ki sta kot cilj podlaga pristojnosti sodišča glede na kraj izpolnitve (generalni pravobranilec *Saugmandsgaard Øe, C-59/19, Wikingerhof*, točka 32 in navedena sodna praksa), verjetno bolj primerna za odločanje o vsebinskih vprašanjih glede izpolnitve pogodbe.
- #31] 5. Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče) si torej v navedenem kontekstu postavlja vprašanje, ali je pri določitvi kraja izpolnitve v primeru storitev na daljavo, kakršne so te v obravnavanem primeru, odločilen kraj, kjer je deloval

izvajalec (v obravnavanem primeru: tožeča stranka), ali pa kraj, za katerega je bila storitev opravljena oziroma kjer je dosegla prejemnika (v obravnavanem primeru: toženo stranko).

II.:

19 [...] (ni prevedeno) [nacionalno procesno pravo]

[...] (ni prevedeno)

Dunaj, 13. julija 2023

[...] (ni prevedeno)

DELOVNI DOKUMENT